

ВЕРХОВИНА

ВОЛІВЩИНА-МІЖГІРЩИНА

Історико-
культурологічні
нариси

ТОВАРИСТВО ВЕРХОВИНЦІВ МІЖГІРЩИНИ

ВЕРХОВИНА

ВОЛІВЩИНА- МІЖГІРЩИНА

ІСТОРІЯ
НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ
МІЖГІРЩИНИ

З МІЖГІРЩИНИ
РОДОМ

НА МІЖГІРЩИНУ
ХОДОМ

Історико-
культурологічні
нариси

Ужгород
Видавництво
ТІМРАНІ
2017

ББК 63.3 (4УКР–43АК)
УДК 94 (477.87)
В 36

Книга про закарпатську Волівщину-Міжгірщину (Міжгірський район Закарпатської області) як частку закарпатської Верховини, у якій колектив авторів-краєзнавців, переважно міжгірчан, прагне, максимально охопивши весь доступний масив літератури, всебічно представити широкому читачеві минувшину і нинішній день своєї малої батьківщини з чарами її гірських ландшафтів, населеними пунктами і людністю, тією, яка народилася тут і живе споконвіку, пішла звідси і збагатилася своїми трудами і днями України і світ, і тією, що, особисто прилучившись до незбагненої верховинської краси, теж прикипіла до її чарів і внесла свій посильний внесок у поступ цього чарівного куточка Українських Карпат.

Упорядкування

І. І. Завадяка, І. М. Сенька

Редакційна колегія:

Сербайло А. А. (голова)

Завадяк І. І. (секретар)

Белень М. О.

Волощук М. Ю.

Дурунда А. І.

Жиган І. Ф.

Ільницький В. І.

Кічковський М. М.

Кузьма (Маркович) В. М.

Міщанин В. В.

Рошко М. М.

Сенько І. М.

Сятиня А.-Л. Л.

© Іван Завадяк, Іван Сенько, упорядкування, 2017

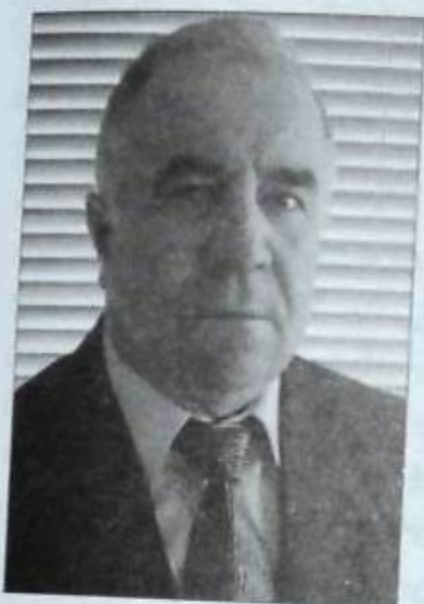
© Микола Дем'ян, художнє оформлення, 2017

© Юрій Ільницький, Михайло Волощук, Михайло Кічковський, Андрій Сербайло, передмова, 2017

ISBN 978-966-8904-95-0

Зростав у с. Свобода Берегівського р-ну, куди у 1850 р. переселилися його батьки. Після закінчення середньої школи (1966) працював вантажником на станції Батево, відбув строкову військову службу, навчався у Львівській спеціальній середній школі міліції (1969-1971), закінчив Київську вищу школу міліції (1976) та Академію МВС СРСР (1984). Працював у службах карного розшуку відділів міліції Львівської залізниці на Закарпатті (1976-1986), начальником відділу карного розшуку (1986-1996) та першим заступником начальника управління УМВС України в Закарпатській області (1996-1997), першим заступником голови ДПА Закарпатської обл. (1997-2000) та Івано-Франківської області (2000-2001), заступником голови Закарпатської облдержадміністрації (2001-2003), головним державним податковим інспектором, очолював головне управління МНС України в Закарпатській області (2006-2008), вийшов у цьому управлінні на різних посадах до пенсії у 2013 р. Нагороджений орденами «Червоної Зірки» та «Богдана Хмельницького» (2009).

Андрій Дурунда

Глеба Володимир Васильович
(*16 лютого 1955, с. Соїми) – художник, іконописець, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, Народний майстер України (2013).

Закінчив Ужгородське училище прикладного мистецтва (1975), його вчителями були Федір Манайло та Шандор Петкі. З 1993 року працює майстром виробничого навчання у Міжгірському професійному ліцеї, в якому учні здобувають кваліфікацію «виробник художніх виробів з дерева». У 1989 році брав участь у Республіканській виставці у м. Дніпропетровську з картиною «Музикант», нагороджений пам'ятним дипломом за участь у Міжнародному пленері митців та Міжнародній виставці у м. Будапешті 1992 року з картиною «Синевирські далі». Своє світобачення (зобразити не бачене, а відчуте, актуалізувати минуле в сучасних формах) передав у композиції «Приборкувачі вогню», у картинах «Річківські мотиви», «Зима на Верховині», виготовив ікони-стаси для храмів у Міжгір'ї, Синевирській Полянці, а також у Виноградівському (в с. Олешник – золотарська робота) та Хустському (с. Стеблівка) районах, зробив розпис інтер'єру в церкві села Розтока Міжгірського р-ну.

Василь Сенько

Гоблик Калина Михайлівна
(*27 липня 1971, с. Пилипець) – науковець, педагог.

Закінчила Пилипецьку середню школу (1988), біологічний факультет Ужгородського державного університету (1994), аспірантуру при кафедрі ентомології цього вишу (1998). Працює в приймальній комісії УжНУ на посаді провідного спеціаліста приймальної комісії та викладачем на кафедрі ентомології та збереження біорізноманіття, читає курси «Основи екології» та «Загальна ентомологія». Досліджує формування угруповань кількаміліметрових членистоногих комах ногохвісток, або колембол, які відіграють важливу роль у ґрунтоутворенні, розкладаючи рослинні та тваринні рештки з утворенням гумусу та мінеральних речовин. Захистила кандидатську дисертацію «Біотопна диференціація та індикаторне значення населення колембол Закарпатської низовини». Описала 2 нових для науки види цих комах (*Neonaphorura zakarpatica*, *Neonaphorura graffi*).

Василь Міщанин

Горват Федір (ігумен Феодосій;
*18 березня 1897, с. Синевир – † серпень 1944, концтабір Нойштерліц у фашистській Німеччині) – священик.

У рідному селі закінчив шість класів народної школи. Далі спогади старожилів-односельців про його життя розходяться. За словами одних, він був призваний до війська, воював на Східному фронті у Першій світовій війні, а згодом потрапив у полон, де і прийняв православну віру. Другі стверджують, що Федір Горват пішов на Афон, звідки повернувся в Синевир на початку 1920-х рр. Архівні документи підтверджують першу версію.

Повернувшись у рідне село, Феодосій (Горват) всю свою діяльність присвятив відновленню православ'я. Вже 8 травня 1923 р. чеський жандарм Батошек у листі до Земського поліційного

